

ZMAŘENÁ NADĚJE NOVÝ ROMANTISMUS V SOUČASNÉ FOTOGRAFII V NĚMECKU

24 06 – 09 08 (2009)

Dům pánů z Kunštátu

Tisková konference v úterý 23 06 2009 v 10 hodin
v 1. patře Domu pánů z Kunštátu

Vernisáž v úterý 23 06 2009 v 18 hodin

v Domě pánů z Kunštátu, Dominikánská 9, Brno

Kurátorkou výstavy je Andrea Domesle

Výstava je pořádána ve spolupráci s Photomonth Krakov
a Gerisch Stiftung Neumünster

Gregor Brandler, Daniel Gustav Cramer, Ulrike Feser, Ulrike Flaig, Christine de la Garenne, Volker Gerling, Nathalie Grenzhaeuser, Sylvia Henrich, Anja Jensen, Sven Johne, Tea Mäkipää, Julia Oschatz, Mette Tronvoll, Melanie Wiora, Thomas Wrede, Tobias Zielony

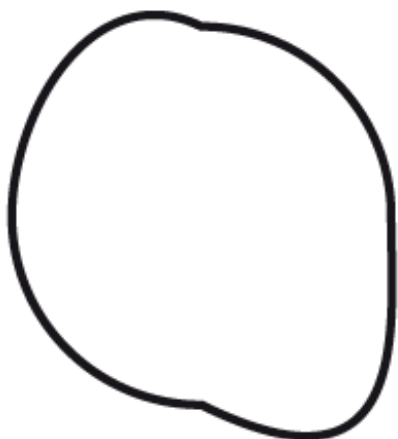
Titul výstavy Zmařená naděje se vztahuje ke Casparu Davidu Friedrichovi (1774–1840), jehož slavný obraz Ledové moře z let 1823/24 byl v první (dnes ztracené verzi) znám také jako Zmařená naděje. Jestliže v umělecké tvorbě byla klíčící romantická utopie a její ztroskotání po dlouhou dobu vnímána jako něco zapovězeného, můžeme zejména v posledních letech pozorovat intenzivní zájem právě o tuto problematiku. Caspar David Friedrich nechápal své obrazy jako napodobení přírody, nýbrž jako zrcadlo duše, jako „obrazy vnitřních představ“. Až od přírody distancovaný městský člověk mohl v nepřehledných lesích najít projekční plochu a prostor pro své vlastní touhy po bezpečí a náboženské vznešenosti. Pohled do nedozírných dálek rezonoval s ponorem do hlubin lidského nitra.

Dnešní umělci, tak jako někdejší romantikové, se zabývají krajinou jako symbolickým společenským prostorem, jako výrazem osamění individua, jeho odcizením se přírodě, avšak současně jako touhou po autenticitě a intimitě. Tím poskytuje Zmařená naděje charakteristický pohled na současnou uměleckou tvorbu.

Hledání individuality se stává v mediální epoše existenciální otázkou, kterou si nově kladou také fotografie a videoprojekce. Romantika se ukazuje být něčím mnohem zásadnějším než jen opakovaným klišé o pocitovém zvnitřnění, o sladkobolných náladách a útěku ze světa. Stále silněji si uvědomujeme dvojitou povahu romantiky: na jedné straně jako uchýlení se do přírody, na straně druhé jako poznání vlastního odcizení od takzvané přírodního stavu; jako touhu po něčem velkém, absolutním a zároveň jako doznání rozkladu celkového obrazu světa.

Caspar David Friedrich je pro umělce, kteří vytvářejí své obrazové světy pomocí fotografie, filmu nebo počítače, zajímavý také z formálního hlediska: v jeho obrazech se pojí realistické pojetí krajiny s geometrickými kompozičními principy, touhou motivované vize s exaktní konstrukcí, idealismus s konceptualismem. Sestávají z precizně komponovaných motivů, které Friedrich sbíral během svých častých toulek. Je to kompoziční princip, běžný při zpracování obrazu počítačem a opírá se o nekonečný arzenál motivů v internetu. Technická manipulace nyní zahlazuje hranice mezi dokumentací a fikcí, realitou a vizí.

Dům umění města Brna / Dům umění / Dům pánů z Kunštátu / Galerie G99 / www.dum-umeni.cz
úterý–neděle 10–18 h / ve čtvrtek do 21 h / ve středu vstup volný

Tak jako se ve Friedrichově Ledovém moři zrcadlí neúspěch válek za svobodu a s nimi spojených demokraticko-republikánských ideálů spravedlivého sociálního pořádku, stejně tak můžeme chápat obrazy Zmařené naděje jako reflexi dnešní společenské situace. V chápání přírody dnešních umělců zanechaly jasné stopy např. klimatické katastrofy a ničení životního prostředí, omezování sociálních vymožeností a globální kapitalismus. Umělecká tvorba ukazuje, co se stane, když už nezbývá dost prostoru ani pro poslední možné utopie. Znázornění přírody v 19. století umožňovalo člověku smířit se se svou životní situací – jestliže někdejší romantici byli nadšeni touhou po splynutí s myticky povznesenou přírodou, pro mnohé dnešní umělce se prezentuje svět už jen jako nepřirozená, osvětlená filmová kulisa. Chybí mu totiž vznešenost romantických vizí 19. století. Zmařená naděje si klade staré otázky romantiky, z perspektivy 21. století však dochází ke zcela novým odpovědím.

Informace o výstavě

Jana Vránová

T 542 211 808

M 736 485 361

E vranova@dum-umeni.cz